

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ในการศึกษา และ เปรียบเทียบลักษณะของชายและหญิงในปัจจุบัน และลักษณะที่พึงปรารถนาของชายและหญิงตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน กรุงเทพมหานคร ว่า มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร รับรู้ลักษณะของชาย และ ลักษณะของหญิงในปัจจุบันแตกต่างกัน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร รับรู้ลักษณะที่พึงปรารถนาของชาย และลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงแตกต่างกัน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร รับรู้ลักษณะของชายในปัจจุบัน และลักษณะที่พึงปรารถนาของชายแตกต่างกัน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร รับรู้ลักษณะของหญิงในปัจจุบัน และลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จากโรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 800 คน โดยมีกระบวนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratify random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายและหญิงจากโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ในสัดส่วนที่เท่ากันในตัวแปรแต่ละประเภท

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา แบบสอบถามในส่วนนี้จะมีทั้งหมด 4 ประเภทดังนี้
 - 1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของชายไทยในปัจจุบัน
 - 1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของหญิงไทยในปัจจุบัน
 - 1.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงปรารถนาของชาย
 - 1.4 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิง
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากกรมฯ หนังสือขอความร่วมมือไปติดต่อ มีเป้าหมายกับโรงเรียนที่ได้คัดเลือกไว้
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนตอบแบบสอบถามชุดใดชุดหนึ่ง เพียงชุดเดียวเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS^X) เพื่อคำนวณและวิเคราะห์ค่าดังต่อไปนี้

1. ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนคุณลักษณะแต่ละลักษณะในแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของแบบสอบถาม
2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มในคุณลักษณะแต่ละลักษณะโดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ลักษณะของยาและลักษณะของหญิงไทยในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ถึง .05 จำนวน 78 ลักษณะจากคุณลักษณะทั้งหมด 97 ลักษณะ โดยรับรู้ว่าเป็นลักษณะของยาในปัจจุบันมากกว่าเป็นลักษณะของหญิงในปัจจุบัน 31 ลักษณะ และเป็นลักษณะของหญิงในปัจจุบันมากกว่าเป็นลักษณะของยาในปัจจุบัน 47 ลักษณะ ลักษณะที่มีการรับรู้ว่าเป็นลักษณะของยาในปัจจุบันมากกว่าเป็นลักษณะของหญิงในปัจจุบันมากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ ยอบการกีฬา เข้มแข็ง กล้าได้กล้าเสีย กล้าเสี่ยง มีอารมณ์หนักแน่นมั่นคง และควบคุมสติได้ในยามคับขัน ตามลำดับ และลักษณะที่มีการรับรู้ว่าเป็นลักษณะของหญิงมากกว่าเป็นลักษณะของยามมากที่สุดได้แก่ ร้องไห้ง่าย ยอบนิทานผู้อื่น หวาดกลัวง่าย อิจฉาเก่ง และช่างสงสัย ตามลำดับ ส่วนลักษณะที่มีการรับรู้ว่าเป็นลักษณะของยาไทยในปัจจุบันมากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ ยอบการกีฬา ยอบแย่งขัน ยอบเอาชนะ เป็นอิสระไม่ขึ้นกับใคร คล่องแคล่วว่องไว และกล้าได้กล้าเสีย กล้าเสี่ยง และลักษณะที่มีการรับรู้ว่าเป็นลักษณะของยาไทยในปัจจุบันน้อยที่สุดได้แก่ ร้องไห้ง่าย หวาดกลัวง่าย นุ่มนวล อิจฉาเก่ง และเคร่งค้ำสนา

ลักษณะที่มีการรับรู้ว่าเป็นลักษณะของหญิงไทยในปัจจุบันมากที่สุดได้แก่ ยอบนิทานผู้อื่น ยิ้มง่าย ง่ายพูดคุย อารมณ์อ่อนไหวง่าย และอิจฉาเก่ง ตามลำดับ และลักษณะที่มีการรับรู้ว่าเป็นลักษณะของหญิงไทยในปัจจุบันน้อยที่สุด ได้แก่ เกรงขริม ควบคุมสติได้ในยามคับขัน ขอมผู้อื่น ยอบบับบังคับผู้อื่น และเคร่งค้ำสนา ตามลำดับ

2. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ลักษณะที่พึงปรารถนาของยาและลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ถึง .05 จำนวน 78 ลักษณะ โดยรับรู้ว่าเป็นลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของยามากกว่าเป็นลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิง 37 ลักษณะ และเป็นลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงมากกว่าเป็นที่พึงปรารถนาของยา 41 ลักษณะ ลักษณะที่มีการรับรู้ว่าเป็นที่พึงปรารถนาของยามากกว่าเป็นที่พึงปรารถนาของหญิงมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ยอบการกีฬา เป็นผู้นำ กล้าหาญ เข้มแข็ง และกล้าได้กล้าเสีย กล้าเสี่ยง ตามลำดับ และลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของหญิงมากกว่าเป็นที่พึงปรารถนาของยามากที่สุดได้แก่ นุ่มนวล ร้องไห้ง่าย

ละเขียบค่อ่น หวาคทกล้งง่าย และรักเด็ก ส่วนลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาสำหรับชายในอันดับสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เข้มแข็ง ชอบการกีฬา พึ่งตนเองได้ เป็นตัวของตัวเอง และคล่องแคล่วว่องไว ตามลำดับ สำหรับหญิงได้แก่ รักเด็ก ยิ้มง่าย น่ารัก มีความรับผิดชอบ และร่าเริง ตามลำดับ และลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาต่ำสุด 5 อันดับ สำหรับชายได้แก่ ร้องไห้ง่าย ชอบฉันทาผู้อื่น อิจฉาเก่ง หวาคทกล้งง่าย และขี้อาย สำหรับหญิงได้แก่ ก้าวร้าว ไร้ศัททยาหรือสับสนลำบาก ยึดติดกับผู้อื่น เชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง และเคร่งขรึม ตามลำดับ

3. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ลักษณะของชายในปัจจุบัน และลักษณะที่พึงปรารถนาของชายแตกต่างกัน 85 ลักษณะ โดยรับรู้ว่าเป็นลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของชายมากกว่าที่เป็นลักษณะของชายในปัจจุบัน 59 ลักษณะ และรับรู้ว่าเป็นลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของชายน้อยกว่าที่เป็นลักษณะของชายในปัจจุบัน 26 ลักษณะ ลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของชายมากกว่าที่เป็นลักษณะของชายในปัจจุบัน มากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ ยึดมั่นในจริยธรรม ตระหนักถึงความรู้สึกของผู้อื่น มีเหตุผล รู้จักกาลเทศะ และมีความรับผิดชอบ ส่วนลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของชายน้อยกว่าที่เป็นลักษณะของชายในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ ชอบการเอนบอ ไร้ศัททยาหรือสับสนลำบาก ก้าวร้าว รู้จักฉวยโอกาส และยึดติดกับผู้อื่น ตามลำดับ

4. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ลักษณะของหญิงในปัจจุบันและลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงแตกต่างกัน จำนวน 81 ลักษณะ โดยรับรู้ว่าเป็นลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของหญิงมากกว่าที่เป็นลักษณะของหญิงในปัจจุบัน 55 ลักษณะ และเป็นลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของชายน้อยกว่าที่เป็นลักษณะของหญิงในปัจจุบัน 26 ลักษณะ ลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของหญิงมากกว่าที่เป็นลักษณะของหญิงในปัจจุบันมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สุขุมไพเราะอ่อนหวาน สุภาพ ควบคุมสติได้ในยามคับขัน เรียบร้อย และอ่อนน้อม ไม่อวดดี ส่วนลักษณะที่เป็นที่พึงปรารถนาของชายน้อยกว่าที่เป็นลักษณะของหญิงในปัจจุบันมากที่สุดได้แก่ ชอบฉันทาผู้อื่น อิจฉาเก่ง โลเล เปลี่ยนใจง่าย ชอบการเอนบอ และก้าวร้าว ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะที่มักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ระบุว่า เป็นลักษณะที่เด่นชัดของหญิงไทยในปัจจุบันนั้น เป็นลักษณะที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนาอยู่หลาย ลักษณะ เช่น ชอบนิทานผู้ยิ่งใหญ่ อารมณ์อ่อนไหวง่าย อิจฉาเก่ง เป็นต้น ซึ่งน่าจะมีการศึกษาว่าลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะที่ปรากฏจริงในหญิงไทยส่วนใหญ่ในปัจจุบันหรือไม่ หรือเป็นเพียงการรับรู้ภาพลักษณ์ที่เกิดจากอคติ หรือจากความเชื่อดั้งเดิม เพื่อที่จะได้มีการแสวงหาวิธีการในการปรับปรุงภาพลักษณ์ หรือการอบรมแก้ไขให้มีคุณลักษณะตามที่พึงประสงค์ต่อไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนที่มีส่วนอย่างมากในการตอกย้ำความเชื่อที่ว่าผู้หญิงส่วนใหญ่จะต้องชอบนิทานผู้ยิ่งใหญ่ อิจฉาเก่ง ใจน้อยง่าย ด้วยโดยผ่านทางบุคลิกลักษณะ และบทบาทของตัวละครในภาพยนตร์ ดังเริ่มการที่จะอบรมแก้ไข ปรับปรุงคุณลักษณะของชายหรือหญิงก็คงจะต้องมีการร่วมมือกันในหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งจากภายในครอบครัว โรงเรียน หรือ สื่อมวลชนซึ่งมีอิทธิพลไม่น้อยในปัจจุบัน
2. เนื่องจากกรณีนี้เป็นการศึกษาถึงการรับรู้ลักษณะของชายและลักษณะของหญิง "โดยทั่วไป" ซึ่งอาจมิได้เป็นลักษณะของชายและหญิงในกลุ่มที่เฉพาะเจาะจงบางกลุ่ม จึงควรมีการศึกษาการรับรู้ลักษณะของชายและหญิงในกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ที่น่าสนใจบางกลุ่ม เช่น ในกลุ่มวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร นักเรียนชาย-หญิงในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ คาราวาทยุทธศาสตร์ เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาถึงตัวแปรอิสระต่าง ๆ เช่น เพศ ชัย สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพ ประเภทของโรงเรียนที่ศึกษา ภูมิสำเนา ว่ามีผลต่อการรับรู้บทบาททางเพศหรือไม่ อย่างไร
4. ควรมีการพัฒนาแบบวัดบทบาททางเพศเพื่อใช้ในสังคมไทยต่อไป อันจะเป็นการขยายขอบข่ายของการศึกษาบทบาททางเพศในประเทศไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะจะได้สามารถที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางเพศกับคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น สุขภาพจิต การปรับตัว สัมฤทธิผลทางการเรียน มนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น